No. 653. **DE TIJD.** 1849.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 4,50; voor de buitensteden ƒ 5,50; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 9 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 8 Junij.

STAATKUNDIG OVERZIGT.

X.

VENETIË.

Zoo zeer hebben de gebeurtenissen van het laatste jaar de gemoederen verdoofd en deze tot eene volstrekte gevoelloosheid afgestompt, zelfs voor de edelste zaak, dat het naauwelijks opgemerkt is geworden, met welken onbezweken, bijna bovenmenschelijken heldenmoed Venetië, sterk door de zuivere vaderlandsliefde zijner bevolking, maar sterker nog door zijn regt, zich ruim veertien maanden lang staande heeft gehouden tegenover de moorddadigste aanvallen van het Oostenrijksche leger. »Venetië was opgestaan tegen Oostenrijk; had den 22 Maart des vorigen jaars, vier dagen na den opstand, de aloude Republiek van San Marco uitgeroepen; Manin tot haren president verkozen; Venetië verdedigde zich met de heldhaftigste koenheid, totdat eindelijk zijn voornaamste verdedigings-werk, het fort Malghera, sinds twee maanden door de Oostenrijkers bestookt, in den ongelijken strijd bezweek, en den 27sten Mei ll. aan het vijandelijk leger zijne puinhoopen — want meer dan puinhoopen waren er niet van overgebleven — moest overlaten;" — dat berigtten achtervolgends de dagbladen op den meest mogelijk bedaarden en koelzinnigen toon; zonder er zich aan te laten gelegen zijn, den aard van dien opstand te verklaren, opdat het streven van Venetië naar onafhankelijkheid door de openbare meening van het ordelievend Europa niet in een gelijk vonnis van veroordeeling begrepen werd, als waardoor zoo vele andere, maar revolutionnaire, strevingen dezes tijds teregt verdienen getroffen te worden.

Zulk een doemvonnis verdient echter de opstand van Venetië in geenen deele. Hij verdient zulk een doemvonnis niet, hetzij ge hem beschouwt in zijnen aard, hetzij ge hem beschouwt in het verloop, hetwelk hij gehad heeft te midden van zoo veel afschuwelijks, als het grootste gedeelte van het overig Italie heeft opgeleverd.

Immers, welke was zijn aard? Een korte herinnering van hetgeen ten aanzien van Venetië sinds de laatste vijftig jaren plaats heeft gehad, zal het antwoord op deze vraag gemakkelijk maken.

Sedert 697 tot 1797, — van den Doge Anafesto tot den Doge Lodewijk Marini, had de stad der *lagunen* hare onafhankelijkheid, wel is waar met afwisselende glorie, maar toch ten einde toe onverpoosd gehandhaafd. Daar was geen veroveraar, die op haar de hand gelegd had; daar was geen traktaat, waarbij de hand eens overwinnaars over haar lot beslist had; ongerept stond zij dáár, *Venezia la bella*, daar het regt harer zelfstandigheid in het cement van elf eeuwen was gevestigd.

Maar zulk een eeuwenheugend regt was geen beletsel voor Bonaparte. Temmer, regelaar, — maar tevens zoon der revolutie, zien wij hem telkens het schandelijkst, meest revolutionnair onregt plegen, wanneer dit aan de verwezenlijking van zijne plannen bevorderlijk kan zijn. Zijn gedrag ten aanzien van Venetie zij daarvan één der tallooze bewijzen, welke de geschiedenis geboekstaafd heeft.

Na de overwinning bij Lodi op de Oostenrijkers behaald, had het Hertogdom Milaan niets dringender te doen dan zijn lot in de handen te stellen van den verwinnaar. Niets was het ook aangenamer, daar toen nog in Bonaparte de vertegenwoordiger der Fransche republiek begroet werd, en Milaan voor de beginselen der revolutie zijne sympathie niet verheelde. Bonaparte maakte van zijne overwinning en van die gunstige stemming der gemoederen gebruik, om de zoogenaamde Cispadaansche en Transpadaansche republieken met elkander te vereenigen en ze te verheffen tot de Cisalpijnsche republiek, welke republiek in tien departementen verdeeld werd en Milaan tot hoofdstad had. Na den vrede van Campo-Formio werd zij erkend door Oostenrijk als onafhankelijke staat.

In dien strijd intusschen had Venetië noch voor noch tegen Oostenrijk, noch voor noch tegen de revolutie partij gekozen Ten einde toe was het daarvan onzijdig toeschouwer gebleven, zonder tot den uitslag van den strijd iets in het minste te hebben bijgedragen. Zijne onzijdigheid echter werd niet geëerbiedigd en baatte het weinig. Onder wij weten niet welk luttel voorwendsel, dacht het Bonaparte goed, de thans van hare vroegere grootheid zeker veel vervallen Republiek van San Marco op te heffen en in te lijven in de Cisalpijnsche Republiek — en wat hem goeddacht was zijn regel en moest geschieden. Zóó werd door eene allerverfoeijelijkste daad van willekeur Venetië weggevaagd van de kaart van Europa; zóó stelde het regt des sterkeren, het brutaal geweld het beklagenswaardig tijdperk in van Venetiën's vijftigjarige marteling.

Wij hebben de lotgevallen der Cisalpijnsche Republiek niet te volgen. Ontbonden in 1798, later hersteld na de overwinning bij Marengo, wordt zij op nieuw door Oostenrijk erkend na den vrede van Luneville ten jare 1802 onder den naam van Italiaansche Republiek. Maar terwijl inmiddels alom de republikeinsche regeringsvorm opgeheven werd en de tirannij van het despotisme de tirannij der anarchie verving, zond in 1805 deze Italiaansche republiek eene deputatie naar Napoleon, om hem den titel van koning van Italie aan te bieden. En alsof het nog onzeker was, of het gruwelijk mishandelde en gehoonde Venetië onder dit koningrijk van Italië wel vermogt begrepen te worden, bekrachtigde ten zelfden jare het vrede-traktaat van Presburg het *fait accompli* der opheffing van de Republiek van San Marco en van hare wederregtelijke inlijving in het thans in koningrijk herschapen noordelijk Italië.

Tot 1814, het Weener congresjaar, hield die toestand aan. En hoe paste toen het Weener congres zijn voorgewend beginsel, van alom het geschonden Souvereiniteitsregt te willen herstellen op de grondslagen, waarvan het door de revolutionnaire mokerslagen afgeworpen was geweest, — hoe paste het dit zijn fondamenteel beginsel — waardoor het in anderen zin eene historische waarde had kunnen verkregen hebben, dan door uit te gaan, gelijk het deed, van het regt des sterkeren, het regt der overwinning — hoe, met een woord, paste het Weener congres zijn beginsel op Venetië toe? Het is wel droevig het te moeten zeggen, maar droeviger nog is het, Venetië die schanddaad van het Congres zonder protest te zien ondergaan! Het Congres, zich de zwakheid van Venetië ten nutte makende, deed niet anders, dan Bonaparte bij den vrede van Campo Formio, dan Napoleon bij den vrede van Presburg gedaan had; het deed niet anders dan het revolutionnaire en door niets, neen, door niets te vergoelijke feit der willekeurige opheffing van de Venetiaansche Republiek, en harer insmelting in een geheel vreemd rijksgebied bekrachtigen, met dit onderscheid alleen, dat, terwijl de zoon der revolutie dit had bestaan in *zijn* voordeel, de keizer van Oostenrijk, de geboren handhaver van het historisch regt, Venetië opeischte ter bevestiging van *zijn* rijksgezag. De een dus, zoo wel als de ander, beiden dus bevonden zich ten aanzien van Venetie op revolutionnairen bodem.

Stond dan Venetië den 18 Maart des vorigen jaars op tegen Oostenrijk — moet dan, bij de herinnering dezer gebeurtenissen, die opstand wel anders beschouwd worden dan als een symptoom van het ontwaakt en even snood als wederregtelijk gefnuikt onafhankelijkheids-gevoel? En wie die dat ontwaken wraken zal? Wie die de willekeurige en alleen op het regt der overweldiging — het regt des diefstals — gegrondveste heerschappij van Oostenrijk over Venetië in zijne bescherming zal nemen? Hier toch geldt het niet de verkrachting van de zijde van Venetië van eenig historisch regt, hetwelk Oostenrijk daarop zou hebben — gelijk het zulk een regt, bijv. op Lombardije en Hongarije, maar alweer niet op Gallicië mag laten gelden; — hier geldt het het terugkeeren van Venetië in zijn aloud en niet opgeheven, niet vernietigd regt; hier geldt het een op dat regt gebaseerd verzet tegen het revolutionnair gebruik, hetwelk Oostenrijks heerschzucht van zijn overwigt gemaakt heeft en dat door de bekrachtiging van het Weener-Congres slechts een schijn van regt — niets meer — voor zich heeft verkregen.

De edele en onvertsaagde houding van Venetië in dezen onafhankelijkheids-strijd ten overstaan van Oostenrijk getuigt overigens genoegzaam, dat hier de eenparige en voor geene offers terugdeinzende volks-beweging niets gemeens heeft, niets gemeens wil hebben met de revolutionnaire, met de anarchistische woelingen, welke het overige Italië verscheurd hebben. Zoolang die woelingen verborgen waren onder het masker der Italiaansche onafhankelijkheid, — zoolang was Venetië verbonden en innig aangesloten aan de Italiaansche broeder-volken; van het oogenblik echter, dat het masker al meer en meer werd afgelegd, en het eigenlijk doel, waarom het hun te doen was, die zich van de beweging hadden meester gemaakt, steeds duidelijker op den voorgrond trad, — van dat oogenblik trok Venetië zich terug in zijne *lagunen* — en zijne zaak plaatsende onder de bescherming des Allerhoogsten en alleen steunende op hare regtvaardigheid en op de gloeijende vaderlandsliefde zijner bevolking, bereidde het zich sinds dien tijd voor tot den ongelijken strijd met Oostenrijk.

En niets, waardoor die strijd is geschandvlekt geworden. Van geene verdeeldheid en burgertwisten, als welke het overige Italie gedurende het laatste jaar, zoo tallooze opleverden, vonden wij ooit ten opzigte van Venetië gewag gemaakt; het legde den diepsten eerbied aan den dag voor de heiligheid en onschendbaarheid des gewetens; en toen het cedgespan van Mazzini de gehoorzaamheid en trouw aan Pius IX had opgezegd, en eene deputatie afvaardigde naar Venetië, opdat het de Romeinsche Republiek zou erkennen — liet het die deputatie niet toe binnen zijne muren en bood het den H. Vader een adres van eerbiedige liefde en deelneming en huldiging zijns souvereinen gezags aan. Daar is meer nog, waardoor de adel en het hoogheerlijke van den Venetiaanschen opstand zich kenmerkend onderscheidt van alle overige beroeringen dezer dagen. Hoe heeft het voorzien in zijne oorlogs-behoeften? Daardoor, dat vrijwillig, zonder eenigen den minsten dwang, zijne geheele bevolking, rijk en arm, aanzienlijk en klein, alles, alles wat zij bezat, aan hare regering ter hand stelde, opdat zij zou kunnen volharden in het regtvaardig bevrijdings-werk — de rijke koopman zijne schatten, de arme kleine het penningsken van zijn nooddruft. Roeme de oudheid de zelfopoffering van Carthago — wat kan bij dien onweersproken trek van edele vaderlands-liefde halen? Geen voldingender aanspraak op onvergankelijken roem dan de volslagene armoede, waarin Venetië zich op dit oogenblik bevindt!

Zoo pijnlijk het ons dan was te vernemen, dat, na Malghera, ook de forten San Giuliano en San Secondo in de handen der Oostenrijkers zijn gevallen; zoo pijnlijk ons dan het heden ontvangen berigt is, dat Oostenrijk al meer en meer Venetië bedreigt en benaauwt, — zoo aangenaam was ons het berigt, ons dezer dagen geworden, dat, terwijl de Oostenrijksche minister plenipotentiaris von Bruck naar Mestre vertrokken is, de Fransche oorlogstoomboot, de *Solon* voor Venetië het anker heeft laten vallen. Manin toch heeft verklaard, — en op zijn woord mag men zich veilig verlaten — dat hij met Oostenrijk van geene onderhandeling wil hooren, tenzij door tusschenkomst der bemiddelende Mogendheden. — En zou Frankrijk thans ook *deze* hoop moeten beschamen, gegrond op de aankomst van den *Solon* voor Venetië, dat het zal zorgen, dat de eerwaardige en in het bloed harer helden verjeugdigde San Marco-stad niet te wreedelijk boete voor den afschuwelijken onzin van het overige Italië?

In de *Univers* vinden wij de volgende correspondentie uit Amsterdam, dd. 2 Junij jl.:

"Terwijl gij in Frankrijk de duizenderlei verwikkelingen der verkiezingen voor de wetgevende vergadering voor oogen hadt, vierde Nederland de plegtige inhuldiging van zijn Koning Willem III. Het is u bekend dat de tegenwoordige Koning voor 's vaders dood de genegenheid niet had weten te winnen van het volk, dat hij geroepen werd te regeren; doch zoo groot is over het algemeen de gehechtheid van den Nederlander aan de constitutionneele monarchie, dat Hij, bij zijn intogt in de hoofdstad, overal op zijnen weg ontvangen is met den diepsten eerbied en met de opregtste genegenheid voor den vertegenwoordiger van het hoogste gezag des lands. Wat de inhuldiging zelve betreft, deze heeft plaats gehad zonder dat er iets buitengewoons bij voorviel. Het eenigste, wat opmerkenswaardig is, zou zijn, dat waarschijnlijk ten gevolge der aanmerkingen van de katholijke dagbladen, de constitutionneele plegtigheid niet opgevolgd is door psalmgezang en dominés-preken, zoo als in 1840, tijdens de inhuldiging van Koning Willem II. Dit kan u eenig denkbeeld geven, van

den invloed, dien de katholijke opinie sedert dien tijd hier te lande gewonnen heeft.

Na den afloop der plegtige inhuldiging hebben onze vertegenwoordigers hunne wetgevende werkzaamheden, die sedert het begin der zittingen geschorst waren, wegens den dood des konings en het optreden eener nieuwe regering, hervat, of liever, want tot dusverre hadden zij nog niet veel bijzonders uitgevoerd, ernstig aangevangen.

Na het herzien der Grondwet, afhankelijk als men was van een voorloopig kiesreglement, was het te vreezen dat de uitslag der eerste verkiezingen slechts weinig voldoen zou. Intusschen hing van deze keuzen alles af. Tegen alle verwachting hadden zij echter den besten uitslag; de goede wil, de wakkerheid en de vaderlandsliefde der kiezers verhielpen eenigzins de gebreken van het kiesreglement, en de nieuwe Kamer werd zamengesteld grootendeels uit echt liberale mannen, die opregtelijk gehecht zijn aan den bestaanden regeringsvorm.

Die Kamer heeft intusschen — vrij opmerkelijk, geene geregelde, stelselmatige oppositie tegen het ministerie. Onze 68 vertegenwoordigers hebben zich nog niet verdeeld in regter of linkerzijde of *juste-milieu* Ik wil omtrent dat punt niet gaan redetwisten, noch onderzoeken „of het altijd een bewijs van een kortstondig constitutionneel leefvermogen is als eene parlementaire classificatie moeijelijker wordt en de groepen op de banken menigvuldiger worden" gelijk een uwer dagbladen beweert; ik wil slechts de feiten aanwijzen, slechts doen opmerken dat er in ons parlement noch ministerieele noch oppositie-banken zijn; kortom dat er slechts individu's zijn waarvan elk spreekt en stemt op zijn manier. Voldoet een wetsontwerp aan de eischen der grondwet, is het billijk en regtvaardig en logisch in den vorm, dan valt de vertegenwoordiging het ministerie niet af; komt het haar integendeel onaannemelijk voor, dan zal de gansche vertegenwoordiging op weinig uitzondering na, het verwerpen. Gij ziet dat wij nog jeugdig, nog in de gouden eeuw van het constitutionneel leven zijn.

Op zulk eene wijze is het geschied, dat onderscheidene wetsontwerpen bijna met algemeene stemmen verworpen zijn. Het voornaamste van die ontwerpen was dat op het regt van vereeniging en vergadering. Dit ontwerp was niet *repressief*, maar *preventief* van het begin tot het einde, werd over het algemeen krachtig bestreden, en is verworpen, een grooten knak gevende aan het ministerie. Een ander belangrijk wetsontwerp, dat op de ministerieele verantwoordelijkheid, is insgelijks gevallen, en wel ter gelegenheid van een amendement, welks aanneming ten gevolge zou gehad hebben dat de ministers te regt konden gesteld worden, ook wegens *niet opzettelijke misslagen*. Bij de stemming verklaarde een gelijk getal stemmen zich *voor* en *tegen* het amendement. Er moest alzoo overgestemd worden Doch in de avondzitting (toen zulks plaats had) was een der leden, de graaf van der Heiden, die 's morgens *tegen* gestemd had, afwezig, terwijl een ander, de heer van der Heiden, die insgelijks *tegen* gestemd had, zijne stemming van 's morgens verbeterde en nu *voor* stemde, zoodat de Kamer het amendement met de meerderheid van ééne stem bleek aan te nemen. De minister van justitie, de heer Donker Curtius, heeft daarop aanstonds zijn portefeuille nedergelegd in de handen des Konings. Hij troost zich deswegens met hier en daar te herhalen, dat hij zijne nederlaag aan de *Heidenen* te wijten heeft.

Doch *revenons à nos moutons* of liever tot onze vertegenwoordigers. Ik heb reeds gezegd dat zij niet afgedeeld zijn in parlementaire schakeeringen. Men vindt ondertusschen knappe lieden in derzelver rijen, merkwaardige politieke koppen, mannen met groote talenten in hunne specialiteiten; de eersten — de knappe politici — zouden voorzeker geschikte leiders zijn, wanneer van den eenen kant, het gebrek aan geest van eenheid bij de Protestantsche staatkundigen zich niet verzette tegen elke organisatie eener partij, en zoo van den anderen kant eenige van die *celebriteiten* niet feilden door eenige bizarre karaktertrekken, die hen volstrekt onhandelbaar maken.

Tot die laatste kategorie behoort de heer Thorbecke, professor te Leyden, en zeker een onzer beste staatkundigen. Hij zou de kern kunnen vormen van eene liberale, misschien eenigzins doctrinaire partij, vooreerst om zijne buitengewone talenten, en vervolgens door den invloed dien hij oefent op een goed getal vertegenwoordigers, vroeger zijne leerlingen aan de Universiteit; indien zijne onbuigbaarheid en zijne natuurlijke linkschheid, de professorale toon zijner redeneringen, en meer dan dat alles, zijn volslagen gebrek aan innemende manieren, zich niet onverwinnelijk daartegen verzetteden.

Wat zijne parlementaire taktiek betreft, schijnt de geachte professor zich te bepalen tot het kritiseeren van al de wetsontwerpen naar mate zij worden voorgesteld, terwijl hij van tijd tot tijd herinnert aan de organieke wetten, welke de Grondwet voorschrijft, doch die men vergeet. Om billijk te zijn moet men erkennen dat hij in der tijd al het gezag en al den invloed, dien zijne talenten hem verschaffen, heeft aangewend om die Grondwet zoo vrijzinnig mogelijk te doen worden. Ongetwijfeld is hij geroepen om op ons politiek tooneel eene groote rol te vervullen, en ik zal herhaaldelijk gelegenheid hebben u over hem te onderhouden. Hij zoude wel reeds in het ministerie geroepen zijn, indien zijne onverbiddelijke *logica* de geheime raadgevers van den Koning niet afschrikte.

. . . .

Niemand, bij ons, verlangt eensklaps tot de oude grondwet terug te keeren; doch het ontbreekt niet aan lieden, vooral onder de aanhangers van het roode protestantismus, die, onder betuiging hunner achting voor de edelmoedige beginselen die in de grondwet gesteld zijn, zouden willen dat die beginselen in den meest beperkten zin werden toegepast in de organieke wetten.

Om billijk te zijn moet men bekennen dat de tweede *coryphee* in de kamer, oud-minister van finantiën onder het vorig gouvernement, de heer van Hall, te edel van karakter is, dan dat men hem in staat zou achten om te deelen in die doffe zamenzwering tegen de eerlijke en opregte toepassing der in de grondwet gewaarborgde beginselen. Het is integendeel te voorzien dat hij ijverig zal medewerken tot derzelver volle en algeheele verwezenlijking. Maar daar hij voorheen een der voornaamste steunen dier partij was, (ofschoon hij nimmer hare dweepzucht gedeeld heeft) blijft de publieke opinie hem onvrijzinnige bedoelingen toeschrijven; zoodat wanneer de koning hem in het ministerie mogt roepen, waarvan dezer dagen spraak is geweest, men die keuze slechts zou toeschrijven aan den wensch om de door de grondwet bepaalde regten zooveel mogelijk in de praktijk te beperken.

De derde der vertegenwoordigers die zich onder zijne collega's onderscheidt, is de heer Groen van Prinsterer. Deze heeft vooral wegens zijne godsdienstige en wijsgeerige zienswijze eene afzonderlijke plaats in de Kamer genomen. Naar zijne godsdienstige beginselen behoort hij tot de protestantsche separatisten, die, eenen afschuw hebbende van het protestantsche *neologismus* onzer dagen, dat in het Nederlandsche protestantismus meer en meer veld wint, en niet langer gediend zijnde met een godsdienstigen toestand, gelijk Koning Willem I dien in 1816 gemaakt heeft, zich van hunne geloofsgenooten hebben afgescheiden, om wat de leerstellige punten betreft, terug te keeren tot de Dordtsche sijnode, en om van het gouvernement te eischen dat het, zonder zich verder te bemoeijen met hetgeen de gewetenszaken betreft, in alles en aan allen eene algeheele en volledige gewetensvrijheid verleent. Het getal dier protestantsche separatisten groeit dagelijks aan, en de heer Groen van Prinsterer moet beschouwd worden als het hoofd van dit merkwaardig leger. In het stuk van staatkundige wijsbegeerte volgt hij de eerwaardige leer van von Haller, die, helaas, tegenwoordig zoozeer miskend wordt. Eene zeldzame anomalie bij een protestant van den ouden stempel! Na dit alles is het dus niet te verwonderen dat de heer Groen van Prinsterer in de Kamer, en zijne talrijke vrienden daar buiten, meestal naast de Katholijken zijn geschaard geweest om de regten en vrijheden, die zij gelijkelijk behoeven, te verwerven. Het blijft de vraag, hoe lang die goede verstandhouding nog na den strijd zal voortduren.

Overigens is de heer Groen van Prinsterer, in weerwil zijner superioriteit, niet geschikt om een uitstekend staatkundige uit te maken. Hij is bovenal propagandist, zonder de rekkelijkheid, de bedachtzaamheid en het bedaard en onwrikbaar geduld van den staatsman te bezitten. Die gesteltenis van temperament en karakter heeft hem reeds veel invloed doen verliezen in de Kamer, welke, bij ons Hollanders, niet gesteld is op politico-filosofische uitweidingen, en zelden duldt dat de redenaar afgaat van het aan de orde van den dag zijnde onderwerp. Dit zal nogtans den heer Groen van Prinsterer geenszins beletten om zijnen *cursus* in de kamer te vervolgen, en een werkelijken invloed uit te oefenen, zoo niet op de vertegenwoordigers, dan toch op een aanzienlijk gedeelte der bevolking.

De vierde vertegenwoordiger, bij wien ik een oogenblik wil stilstaan, is de heer Sloet tot Oldhuys. Deze beweegt zich meer bijzonder op het terrein der staathuishoudkunde. Hij schijnt in aanraking te zijn met al de teregt of ten onregt misnoegden uit Neerlandsch-Indie. Aan eene brandende kwestie, te weten die van den verkoop van een gedeelte van het grondgebied onzer koloniale bezittingen, heeft hij eene belangrijke rigting weten te geven, en hij zal ongetwijfeld van veel nut kunnen zijn in de speciale vraagpunten, die wegens de koloniën zullen geopperd worden.

Overigens heeft de heer Sloet den minister van kolonien geinterpelleerd over verschillende punten van het hoogste gewigt, terwijl hij zware misbruiken aanwees in het koloniaal beheer. De minister heeft op sommige punten geantwoord en op andere gezwegen; doch hij heeft ten slotte, onder voorwendsel zijner gezondheid, zijne demissie ingediend; men weet nog niet of zij aangenomen is.

Er bestaat alzoo geene vrees dat de liberale beginselen in de Kamers zonder steun zouden zijn. Voorts geeft het politiek karakter van de meeste der andere leden ons het regt om te gelooven dat de slotsom hunner discussien voldoende zal zijn. Onder deze laatste, noem ik slechts de heeren Luyben, Mutsaers, Storm en van Nispen, die, als oude katholijke worstelaars, sedert jaren in het parlementaire strijdperk bekend zijn De heeren Jespers en Borret die nieuw gekozen zijn, zullen nimmer de gelegenheid voorbij laten gaan om de schatting van hunne talenten en van hunnen moed bij te brengen ter verdediging der godsdienstige en staatkundige vrijheid. De heeren van der Linden, van Hasselt, Albarda, Duymaer van Twist en Wichers, edele karakters, met grondige kennis, zijn echte liberalen, waarnaast de heer Godefroi, de eenige Israëliet in de Kamer, eene eervolle plaats inneemt.

Ziedaar de opmerkelijkste personen van onze vertegenwoordiging. God geve dat ik nimmer iets te herroepen moge hebben van het gunstig oordeel dat ik over hen vel!

Zuid-Holland: Gorinchem de heer J. C. Boonzajer; Briel de heer Mr. N. J. C. Lette van Oostvoorne; Naaldwijk de heer Mr. C. B. Nederburgh; Alphen de heer Mr. A. Jongkindt Coninck; Haastrecht de heer C. Weggeman Guldemont; Meerkerk de heer Mr. P. L. Begram van Jaarsveld; Ridderkerk de heer M. Speelman, Hellevoetsluis de heer A. van Weel Dz.; Geervliet de heer A. Kwak van Zwartewaal.

Overijssel: Door de ridderschap, de heeren Jhr. Mr. R. Sandberg, baron Mr. J. A. G. de Vos van Steenwijk, baron R. E. C. Bentinck tot Schoonheten, baron J. A. van Fridagh; baron H. de Vos van Steenwijk, baron Mr. J. W. Sloet tot Oldruitenborgh en Jhr. H. Sandberg van 't Laer. Uit den stedelijken stand, de heeren Mr. P. H. J. IJssel de Schepper en Mr. M. E. Houck. Uit den landelijken stand, de heeren G. J. van Heek, Mr. J. T. Roessingh Udink, G. Schouten, Mr. G. A. IJssel de Schepper, J. B. Helmich, Jhr. J. W. H. Teding van Berkhout, Mr. J. A. van Roijen en Mr. H. van Logchem.

Zeeland: Door de ridderschap, de heeren Jhr. Mr. J. C. Schorer van de Souburgen en Mr. J. van Reigersberg Versluys. Te Middelburg (stad) de heeren C. Vis, G. J. Sprenger, Jhr. Mr. M. C. Paspoort van Grijpskerke en Mr. J. F. Bijleveld; te Goes (stad) de heer Mr. J. J. van Deinse; te Vlissingen (distr.) de heeren J. W. Callenfels en J. C. Dutilh; te Sluys (stad) de heer J. B. Bekaar; te Zierikzee (distr.) de heeren J. L. de Casembroot; te Goes (stad) de heer B. van der Mandere, J. Kakebeeke en Mr. M. P. Blaauboen; te Sluis (distr.) de heer A. van den Broecke; te Hulst (distr.) de heer A. J. Onghena; te Zierikzee (stad) de heer Mr. W. J. P. Kroef; te Vlissingen (stad) de heer D. Uyttenhoven; te Middelburg (distr.) de heer A. van den Broecke Jz.; en te Goes (distr.) de heer Mr. J. C. van der Meer Mohr.

Naar wij vernemen, zal alhier eerdaags, ingevolge autorisatie van Z. M. den Koning eene loterij *zonder nieten*, bestaande vooral uit vrouwelijke handwerken, en ook uit voorwerpen van anderen aard, gehouden worden in het lokaal der bewaarschool in de Kerkstraat bij de Spiegelstraat, ten behoeve van het fonds voor bewaarscholen voor arme kinderen van R. K. ouders.

Burgemeester en Wethouderen der Stad Amsterdam, brengen ter kennis der belanghebbenden, dat de maatregel omtrent het vervroegen van de Beurs op den Elfden dezer, provisioneel *buiten werking gesteld* is.

Uit eene Tabel behoorende bij het wetsontwerp tot regeling van het kiesregt blijkt dat Amsterdam waarschijnlijk zal hebben 3732 kiezers ter benoeming van leden der 2e Kamer en 6277 kiezers ter benoeming der Gemeenteraden; Haarlem, 589 en 1239; Purmerend, 53 en 136; Alkmaar, 250 en 504; Monnikkendam, 52 en 116; Edam, 60 en 123; Zaandam, 263 en 423; Weesp, 51 en 103; Medemblik, 41 en 116; Hoorn, 220 en 485, en Enkhuizen 120 en 290.

In de vergadering van den Stedelijken Raad van eergisteren is behandeld geworden: 1°. eene voordragt van burgemeester en wethouderen betreffende het verslag van curatoren van het Athenæum Illustre over den staat van hetzelve in 1847/48; 2°. eene voordragt wegens het voorstel van curatoren van het Athenæum Illustre, tot het verkrijgen van het Jus promovendi.

Z. M. heeft bij voortduring tot leden der hoofd-commissie tot de zaken der Israëliten benoemd, de heeren: T. Polak Daniëls, te 's Gravenhage, en P. A. Z. Jacobs, te Amsterdam.

Den 2 dezer is te Middelburg, in den ouderdom van bijna 84 jaren, overleden de heer Mr. C. G. Bijleveld, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, oud lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal en oud burgemeester aldaar.

Bij koninklijk besluit van 24 Maart jl. is bewilliging verleend tot het oprigten van eene *Hollandsche Belgische Stoomsleepdienst-Maatschappy*, welker hoofdzetel gevestigt zal zijn te Amsterdam, met de bepaling, dat tot de uitoefening der bedoelde stoomsleepdienst niet mag worden overgegaan, dan op den voet en onder de voorwaarden eener behoorlijk daartoe verkregen concessie.

Volgens partikulier schrijven uit Batavia den 28sten Maart 1849, wordt ons het volgende gemeld:

Nadat het 7de en 13de bataillon infanterie den 15den dezer van hier zeilden als voor de expeditie naar het eiland Bali bestemd, is het bekend geworden, dat gemelde battaillons, alsmede het 5de battaillon uit Samarang, benevens artillerie enz., mitsgaders het 3de battaillon van Soerabaija, op de hoogte van eiland Madura, elkander zullen inwachten, zijnde de gezamentlijke sterkte ruim 4000 hoofden; van dáár, zonder Bezoekie aan te doen, zullen de schepen regtstreeks naar Bali stevenen; zullende beide eerstgemelde bataillons bij Beliling debarkeren en van dáár Singa Radja, aanvallen.

De twee laatstgenoemde bataillons met nog andere troepen zullen zich bij Sangsih aan land begeven, en van dáár Boenkoelan aantasten, en zoodoende zullen de troepen gezamentlijk tegen Djaga Raga enz. opereren; van deze operatie verwacht men een goeden uitslag; zij is stellig meer te beamen dan eenige dagen met de troepen te Bezoekie, in het gezigt van Bali, te vertoeven, gelijk het geval is geweest toen de 2de togt naar Bali werd ondernomen, waardoor de Balinezen tijdig genoeg bekend werden, dat er een aanval op Bali zeer nabij was.

De generaal Michiels, kommandant der expeditie, is met zijnen vrij talrijken staf, overland, van Batavia naar Soerabaija vooruitgereisd en zal van daar per stoomboot, gerejoigneerd met de troepen, zich naar Bali begeven.

(*A. C.*)

'S GRAVENHAGE, 7 Junij. Heden middag ten 12 ure heeft de ridder de Coopmans, gevolmagtigd minister van Denemarken bij ons hof aan Z. M. den Koning in een plegtig verhoor zijne geloofsbrieven overhandigd.

— Z. M. de Koning, heeft ƒ 500; en prins en prinses Frederik der Nederlanden elk ƒ 400 geschonken voor de noodlijdenden te Grafhorst.

— Van goederhand kan men mededeelen, dat bij het departement van Oorlog *in geenen deele het voornemen bestaat, om de miliciens van 1847 in werkelijke dienst te stellen.*

— Naar men verneemt is eene overeenkomst gesloten tusschen de commissiën tot oprigting van een standbeeld voor Rembrandt en de heeren L. J. Enthoven en Co.

's Gravenhage, tot het gieten van dit kolossale gedenkteeken met het daarbij behoorend voetstuk.

— De president der Fransche republiek heeft den gepensioneerden kolonel van Wintershoven, begiftigd met het ridderkruis der orde van het Legioen van Eer, voor zijne deelneming aan den Spaanschen oorlog in 1808, toen hij als luitenant in het keizerlijk leger diende. — Beter laat dan nooit.

TIEL, 6 Junij. Jl. Vrijdag had in de raads-vergadering dezer stad een niet onbelangrijk incident plaats. Er behoorde namelijk in die vergadering de verkiezing plaats te hebben van twee leden der provinciale staten voor den stedelijken stand, in plaats van het aftredend lid mr. Hoogendijk van Domselaar en den heer mr C. C. van Lidth de Jeude, lid der Eerste Kamer. De raad is echter eenstemmig van oordeel geweest, dat hij, krachtens de nieuwe grondwet, waarbij de standen zijn afgeschaft en de regtstreeksche verkiezingen zijn ingesteld, geheel onbevoegd is tot het doen dier keuze, en heeft alzoo gemeend tegen den hem door Z Exc. den heer gouverneur opgedragen last te moeten protesteren.

's HERTOGENBOSCH, 5 Junij. Men zal zich herinneren, dat eenigen tijd geleden in de dagbladen werd medegedeeld, dat er naamlooze dreigbrieven van Tilburg herkomstig, werden gezonden aan fabriekanten te Eindhoven, wegens het doen spinnen van wol te Eindhoven, welke bedreiging bestond in de woorden: »dat wanneer men dit niet naliet, men zou moeten zien wat er van kwam." Deswege werd tot leedwezen van velen, de Heer Smits van Dijk, een anders bekend allezins braaf industrieel fabriekant te Tilburg, als schuldig erkend, die de daad dan ook terstond erkende en zich vrijwillig in arrest begaf, te kennen gevende, dat hij in het schrijven dier brieven geen kwaad had gezien, en daarmede alleen beoogd had om ruim 80 werklieden, die een zoo vele huishoudens hebben, in zijne dienst werk te kunnen blijven verschaffen, dat hem onmogelijk zou zijn geweest indien fabriekanten uit Tilburg op den duur te Eindhoven lieten spinnen. Dezoo veel gerucht gemaakt hebbende zaak geinstrueerd en voor de raadkamer der arrond. regtbank alhier gebragt zijnde, zoo heeft deze op den 1sten dezer genoemden Heer buiten vervolg gesteld, op grond, dat het feit noch misdaad, noch wanbedrijf, noch overtreding in zich bevatte en hij mitsdien op vrije voeten moest worden gesteld; de Heer officier van justitie kwam in verzet tegen deze beschikking, doch heden heeft ook de raadkamer van het hof zich daarmede vereenigd, waarop de Heer Smits van Dijk oogenblikkelijk is ontslagen. *(H. Bl.)*

LUXEMBURG, 5 Junij. De heer Willmar, president der regering, is door Z. M. den Koning-Groothertog naar 's Hage geroepen, en heeft daar reeds onderscheidene conferentien gehad met de ministers.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Woensdag, 6 Junij.

In deze zitting is ingekomen eene Koninklijke boodschap ten geleide van het navolgend wets-ontwerp tot regeling van het inkomen der Kroon, met de daarbij behoorende memorie van toelichting. Het eenig artikel van dit ontwerp luidt aldus:

„Het inkomen van de Kroon wordt, gedurende Onze regering, vastgesteld op eene som van *zes honderd duizend* gulden jaarlijks, behalve de inkomsten van de kroondomeinen in art. 27 der Grondwet vermeld."

Krachtens die bepaling zal de Koning een jaarlijksch inkomen van omstreeks een millioen genieten, bedragende de opbrengst van de kroondomeinen gemiddeld iets meer of iets minder dan vier maal honderd duizend gulden jaarlijks.

Voorts is ter kennisse der Vergadering gebragt, dat tot rapporteurs over de kieswet door de afdeelingen benoemd zijn de heeren: de Moraaz, Wijnaendts, Heemskerk, Thorbecke en Backer.

Vervolgens zijn door de Commissie voor de verzoekschriften eenige verslagen uitgebragt, met welker onderscheidene conclusien de Vergadering zich achtervolgens heeft vereenigd.

Eindelijk heeft zijne Excellentie de Minister van Finantien, op eene interpellatie van den heer Backer, verklaard dat eene nieuwe regeling van de reis- en verblijfkosten der ambtenaren onlangs een onderwerp van beraadslaging in den ministerraad had uitgemaakt en waarschijnlijk nog in den loop dezer week naar den Raad van State zou worden verzonden, om alsdan zoo spoedig mogelijk definitief te worden vastgesteld.

Zitting van Donderdag, 7 Junij.

In deze zitting is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, strekkende tot nadere regeling van het onderwerp der kroondomeinen, die in 1848 door wijlen koning Willem II aan den staat zijn teruggegeven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Junij. Ofschoon de Wetgevende Vergadering zich in hare zitting van gisteren slechts heeft bezig gehouden met het nazien der geloofsbrieven, heerschte er toch eene buitengemeene onstuimigheid; voornamelijk was dit het geval betreffende de verkiezingen van het departement Yonne, waarop de oppositie den heer Fremy, voormalig chef van het kabinet van Leon Faucher, beschuldigde van in zijn eigen voordeel een onwettigen invloed te hebben uitgeoefend; hij is namelijk gekozen tot vertegenwoordiger van dat departement. Doch eindelijk verscheen de heer Leon Faucher zelf op de tribune, en deed, ten spijt der Montagne-partij, kategorische verklaringen van de door het kabinet in der tijd betreffende de beruchte telegrafische depêche gehouden gedragslijn, die hij met alle kracht zijner welsprekendheid verdedigde. De vergadering nam gisteren geen besluit aangaande de betwiste verkiezingen, maar verdaagde de beraadslagingen hierover tot de zitting van heden.

In deze zitting, welke buitengemeen kalm was, werden de verkiezingen van Yonne, met de gewone meerderheid voor geldig verklaard.

Men had gedacht dat in de zitting van gisteren de Boodschap van den President zou zijn voorgelezen. De verwachting werd evenwel weder te leurgesteld. Men zegt dat zulks te wijten is aan de uitgebreidheid van dat document hetwelk 70 a 80 bladzijden druks beslaat. Het oorspronkelijk stuk was, zeide men, door den president zelf opgesteld en vervolgens aan de goedkeuring van den ministerraad onderworpen; maar er waren, voegt men er bij, zooveel wijzigingen in gemaakt als noodig was om het den heeren Dufaure, de Tocqueville en Lanjuinais mogelijk te maken, daarmede in te stemmen.

Ook heden is de Boodschap niet in de Vergadering voorgelezen, maar op het einde der zitting verklaarde de President der Vergadering dat hij dezelve zoo even ontvangen had, maar dat hij om de uitgebreidheid van het stuk en het vergevorderde uur het raadzaam geacht had, het onmiddellijk naar de drukkerij van den *Moniteur* te zenden, in plaats van het in openbare zitting voor te lezen. Doch ook dit scheen des avonds ten 7 ure nog niet geschied te zijn.

Een particulier schrijven meldt, dat er weder nieuwe oneenigheden in het kabinet waren ontstaan; andere geruchten wilden, dat er belangrijke tijdingen uit Italie waren aangebragt; beide omstandigheden zouden weder nieuwe wijzigingen in den inhoud van de Boodschap hebben veroorzaakt. In alle geval was de Vergadering zeer onaangenaam gestemd over deze vertraging, die natuurlijke tot eene menigte gissingen aanleiding moest geven.

— De heer Laborde legde gisteren op het bureau der Vergadering het volgend voorstel neder: »Er wordt eene volledige en algeheele amnistie verleend aan alle staatkundig veroordeelden sedert de gebeurtenissen van Mei 1848 tot op heden."

— Gisteren zijn de bureaux bijeengekomen tot het benoemen van commissarissen belast met het nazien der voorstellen betreffende de amnistie en de herziening van het reglement van orde.

— Men heeft gisteren beproefd het gerucht te verspreiden, alsof de Vergadering tot de maand Julij uiteen zou gaan ten einde de aan te bieden wetsontwerpen te bestuderen. Dit is evenwel zeer onwaarschijnlijk.

— De heer Napoleon Daru is gisteren met 337 tegen 270 stemmen verkozen tot zesden vice-president ter vervanging van den heer de Tocqueville, benoemd tot minister van buitenlandsche zaken.

— De raad van state hield gisteren eene belangrijke zitting; de kwestie om den generaal Changarnier met het dubbel commando te bekleeden werd daarin behandeld. Men beloofde verder met alle krachten op de afschaffing van art. 67 van de wet op de nationale garde aan te dringen. Aangaande de zaak der amnistie kwam de raad tot geen besluit.

— De heer Guizot is eergisteren te Parijs aangekomen. Men zegt dat hij een dagblad zal stichten onder den titel van *Le Gouvernement*.

— Er loopen nog steeds geruchten aangaande eene ministeriele wijziging. Men zeide gisteren zelfs, dat de heeren Dufaure, de Tocqueville en Lanjuinais hun ontslag hadden ingediend, vermits zij het niet eens konden worden aangaande de Italiaansche aangelegenheden.

De zaken van Italië worden overigens hoe langer hoe meer verward. Gisteren verhaalde men ter beurze, dat Rome reeds was gebombardeerd; anderen zeiden, dat de stad reeds na een moorddadigen storm was ingenomen. Ook sprak men van het vervangen van generaal Oudinot door maarschalk Bugeaud en van het terugroepen van den heer de Lesseps, beide als het gevolg van in den ministerraad genomen besluiten; nog zeide men dat laatstgenoemde diplomaat werkelijk eene hersenongesteldheid had. Het dagblad *le Pays* verzekerde, dat de heeren d'Harcourt en de Rayneval, Fransche gezanten, respectievelijk te Gaëta en te Napels het gedrag van den heer de Lesseps hadden veroordeeld.

— De geruchten van het hervatten der vijandelijkheden tegen Rome op den 2 Junij waren heden te Parijs weder meer algemeen dan gisteren. Men zeide dat Rome bemagtigd was na een bloedig gevecht, dat vier uren had geduurd; dat het driemanschap de vlugt had genomen, en dat Garibaldi op Napels aanrukte. De twee laatste geruchten verdienen echter wel het minste geloof.

Het kan niet lang duren, of bij al deze onzekere berigten zal het spoedig duidelijk worden wat er van de zaak is. Ten gevolge der interpellatien van den heer Ledru-Rollin kan reeds veel worden opgehelderd, maar het is denkbaar, dat na het ontvangen van de Boodschap van den President der Republiek, de president der Vergadering zal voorstellen de verklaringen dienaangaande te geven naar aanleiding van dat document, en niet volgens de interpellatien van het hoofd der Montagne-partij.

De *Estafette* meldt heden dat de heer de Lesseps te Parijs zou zijn aangekomen, en dat hij in zijne zending te Rome zal worden vervangen door den heer Gustaaf de Beaumont. Indien de tijding van de inname van Rome zich bevestigt, dan zal de taak van den heer de Beaumont ook natuurlijkerwijze moeten verschillen van die, waarmede de heer Lesseps is belast geweest. Hij zal met de Oostenrijkers en Napolitanen, en niet meer met de Romeinen moeten onderhandelen. Men zegt bovendien, dat de heer de Corcelles op nieuw naar Gaëta zal gezonden worden, belast met eene bijzondere zending bij Z. H. Pius IX.

— Zondag 3 Junij heeft Mgr de aartsbisschop van Parijs het H. Sakrament des Priesterschaps toegediend aan 32 priesters en 52 diakens. Bovendien zijn 38 studenten tot sub-diaken gewijd.

— Gisteren avond ten 8 ure is Proudhon in hechtenis genomen op het oogenblik dat hij te Parijs aankwam met de Noorder-Spoortrein.

— De buitengewone gezanten van Baden en uit den Paltz hebben tot nog toe van den President der Republiek geen gehoor kunnen bekomen.

— De Maarschalk Bugeaud werd gisteren door een koliek aangetast, doch hij was spoedig weder hersteld.

— Te Saint Maur bij Vincennes zal even als in het vorig jaar een kamp worden gehouden; het zal zegt men bestaan uit twee divisien, elk van vier brigaden.

MADRID 1 Junij. Men zegt dat de katholijke mogendheden die Spanje, Oostenrijk en Napels te Gaeta vertegenwoordigen, hebben geprotesteerd tegen elke onderhandeling, die te Rome door den heer de Lesseps met het Romeinsche driemanschap mogt zijn gevoerd buiten hunne medewerking. Men verzekert dat dit protest aan den heer de Lesseps, en aan het Romeinsche triumviraat is beteekend, en men voegt er bij dat de instructiën, die door den heer Pidal aan den Spaanschen gezant te Gaëta zijn gezonden, van een vrijzinnigen aard zijn.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 7 Junij. Men schrijft uit Stettin: De blokkade van onze haven wordt met elken dag onverdragelijker. Er liggen hier 193 schepen opgesloten.

— Men schrijft uit Hamburg, 5 Junij: De Duitsche vloot is na een gevecht bij Helgoland op de rede van Cuxhaven teruggekomen, zonder het minste verlies te hebben bekomen. Over het geheel is er van beide zijden veel geschoten, maar zonder gevolg.

— Bij het laatste gevecht der Pruissen boven Aarhuis is de Prins v. Salm-Salm gewond en met 22 huzaren in Deensche gevangenschap geraakt.

— Men wil dat de heer Welcker zijn ontslag heeft genomen als gevolmagtigde van Baden bij het centraal bestuur. Ook de Badensche ministers Beck en von Dusch hebben bedankt.

— De maatregelen tot onderdrukking van den opstand in Baden en de Rhijn-Pfaltz hebben heden eenen aanvang genomen. Men belooft zich van dezelve een spoedig en *beslissend* resultaat, te meer daar de overgroote meerderheid der bevolking zich reeds openlijk tegen den grootendeels door vreemden bewerkten opstand en de gevolgen daarvan begint te verklaren.

FRANKFORT, 6 Junij. Terwijl de linkerzijde der gewezen Frankforter nationale vergadering zich naar Stuttgart verplaatste, om aldaar hare beraadslagingen voort te zetten, hebben de heeren von Gagern, Dahlman en andere afgevaardigden derzelfde partij, die zich nog in deze stad bevonden, den 3 dezer alhier eene bijeenkomst gehouden en daarin hunne staatkundige vrienden opgeroepen om zich te Gotha te vereenigen, ten einde gezamenlijk over de belangen des vaderlands te beraadslagen.

— Volgens bijzondere berigten uit Berlijn van den 5den dezer, meende men zich te mogen vleijen dat ook Beijeren zich thans geneigd had getoond om tot het verbond van Pruissen, Saxen en Hannover toe te treden; naardien de Beijersche generaal v. d. Marck in Berlijn aangekomen was, om den bijstand van Pruissen tot het herstellen der wettige orde in Rhijn-Beijeren in te roepen en de Pruissische regering het bereid verklaard had om de gevraagde hulp te verleenen. Dien ten gevolge was door de telegraaf aan den generaal Hirschfeld, die met 25,000 man Pruissische troepen bij Kreutznach staat, bevel gezonden om den 6 naar Rhijn-Beijeren op te rukken en regtstreeks op Landau te marcheren. Gelijktijdig zou een bij Nürnberg vereenigd Beijersch corps van 15,000 man zich naar de Pfaltz in beweging stellen. Ditzelfde wordt wat de Pruissische troepen betreft in berigten uit Frankfurt, en wat de Beijersche betreft in berigten uit Nürnberg bevestigd. *(Aan eene ...)*

delijke toetreding van Beijeren tot het verbond kunnen wij voor als nog geen geloof hechten).

ITALIE.

Gisteren misten de berigten betreffende Rome alle belang. Wel zeide men dat de vijandelijkheden van het Fransche leger tegen Rome waren hervat, ten gevolge van de laatste door middel van den heer de Lesseps ontvangen instructiën, maar geen enkel officieel berigt gaf hieraan eenigen schijn van waarheid.

Het bombardement van Ancona door de Oostenrijkers op den 24 en 25 Mei werd bevestigd, door *de Monitore Romano*, doch de stad was nog niet overgegaan.

Mgr Bedini, benoemd buitengewoon pauselijk commissaris, heeft op officieele wijze, bij proclamatie, bekend gemaakt dat de vier legatiën Bologna, Ravenna, Forli en Ferrara onder het gezag des H. Vaders zijn teruggekeerd. Alle ambtenaren, die vroeger in betrekking waren, zijn op nieuw aangesteld, en zij, die door het revolutionaire bestuur benoemd waren, moeten voor hen plaats maken; alle besluiten door dat bestuur genomen, ook betreffende het verbeurd verklaren van kerkelijke goederen, zijn nietig verklaard. De linietroepen, het garnizoen van Bologna uitmakende, hebben den eed van getrouwheid aan den Souverein en Paus Pius IX afgelegd.

Het beheer zal dienvolgens worden hersteld op den voet zooals het bestond voor den 16 November 1848, den dag waarop Z.H. Rome heeft verlaten.

Dezelfde restauratie zal plaats hebben in de Mark onder de bescherming der Oostenrijksche strijdkrachten die, sinds den 25 Mei, Ancona belegeren zonder die stad tot heden toe te hebben kunnen bemagtigen.

Het zal aan het driemanschap voortaan moeijelijk vallen zich staande te houden, nu het zich van een groot gedeelte zijner hulpmiddelen beroofd en in het naauw gebragt ziet. Men zegt dat de inwoners van Ancona eene capitulatie hadden voorgesteld. De Oostenrijksche bevelhebber eischte echter eene onvoorwaardelijke overgave.

Heden leest men in een dagblad van Florence, dat het Fransche leger Albano en Frascati zal bezetten om zich aan den invloed van de nadeelige lucht te onttrekken. Mazzini ontdoet zich van allen die hem in den weg staan; generaal Roselli was in ongenade gevallen, en werd door Garibaldi, die spoedig verwacht werd, vervangen; de generaal Galletti was gevankelijk binnen Rome gebragt; Sterbini zelf is verwijderd, zijnde hij tot gouverneur van Frosinone benoemd. Overigens gaat men te Rome straffeloos voort met het plegen van allerlei heiligschennis en gruwelen. In de Kerk van het H. Kruis van Jeruzalem heeft men eene ciborie en het H. Sakrament den ergerlijksten hoon aangedaan. De pastoor van St Jan van Latranen is vreesselijk mishandeld en voor dood op de plaats achtergelaten. Dit kerkgebouw zelf is in een paardenstal hervormd. Het casino van de Villa-Borghese wordt gesloopt. Men vreest voor het beroemde kabinet van kunstvoortbrengselen, dat het bevat. Alle vervoerbare beelden en marmeren beeldhouwstukken worden naar de St. Pieterskerk vervoerd.

De Constituante schijnt, bij het naderen der Oostenrijkers bedacht te zijn om met de Franschen eene overeenkomst te sluiten, doch het driemanschap verzet er zich tegen. Hieruit ontstaat een geschil, dat welligt eindigen zal met den afstand van het driemanschap en de verkiezing van een nieuw uitvoerend bewind.

De Fransche vlootvoogd van de voor Ancona gestationeerde *Panama* heeft de door de stad teruggegeven gijzelaars, waaronder zich graaf Mastaï Ferretti bevindt, niet willen aannemen, maar ze aan den gezagvoerder van het Oostenrijksche fregat *Bellona* overgeleverd.

Het driemanschap geeft zich veel moeite om een boekwerk van 700 bladzijden in kwarto te verspreiden, bevattende eene reeks van proclamatien, adressen, adhesiën en uitspraken van clubs, democratische vereenigingen, burgerwacht en militie, waarop het bestuur zijne aanspraak op het gezag grondt, ten einde te pogen te bewijzen, dat de bevolking, met ter zijde stelling van het regt van Pius IX, algemeen het republikeinsch beginsel zou zijn toegedaan.

Te Turijn is een dekreet uitgevaardigd, waarbij eene commissie wordt benoemd om in het Piemontesche leger eene reorganisatie tot stand te brengen. Tot leden dier commissie, onder voorzitting des hertogs van Genua, zijn o. a. gekozen de generaals Czarnowski, Della Marmora en La Bormida.

Eenige brieven verzekeren nog heden dat de vrede tusschen Oostenrijk en Piemont bepaaldelijk gesloten is; anderen zeggen daarentegen, dat Oostenrijks buitensporige eischen een onoverkomelijk beletsel blijven tegen het aangaan eener overeenkomst. Dien ten gevolge zou het ministerie, onder voorzitting van den heer Azéglio, voornemens zijn den zetel des bestuurs naar Genua te verplaatsen, en er de Kamers bijeen te roepen en 50,000 man troepen te verzamelen. Men dacht dat de vijandelijkheden spoedig zouden worden hervat.

De Fransche regering heeft aan het Sardinische kabinet doen weten welke gedragslijn het laatstgenoemde zal te volgen hebben in geval een (niet onmogelijk) conflict tusschen Oostenrijk en Frankrijk mogt ontstaan over de Romeinsche aangelegenheden.

De ziekte van koning Victor Emmanuel blijft steeds veel bekommering baren. Een gematigd dagblad van Florence, *il Statuto*, deelt deswege een brief mede, inhoudende, dat zoo men het ongeluk had, dien vorst te zien bezwijken, wiens zoon en regtstreeksche opvolger (Hubert Reinier, Prins van Piemont) slechts vijf jaren oud is, vele staatslieden zouden voorstellen, Karel Albert het regentschap op te dragen.

Het gerucht dezer dagen verspreid van het bestaan van onderhandelingen tusschen de Fransche regering en die van Sardinië, ten doel hebbende verschillende punten van het Piemonteesch gebied door de Fransche troepen te doen bezetten, wint meer veld.

Het officieele blad van Toskanen voedt de hoop dat de Groothertog van Toskanen, van zijne ziekte hersteld, spoedig naar Florence zal terugkeeren.

Men zegt dat de Oostenrijkers aan Florence eene oorlogschatting van twee millioen hebben opgelegd.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 8 Junij.

GRAANMARKT.

Tarwe tot circa vorige prijzen met weinig handel: 129 ℔ o. b. Pools. *f* 330; 128, 130 ℔ n. dito *f* 313, 20; 130 ℔ mindere dito *f* 312; 132 ℔ o. Rost. *f* 310; 131 ℔ n. Geld. *f* 262; 131 ℔ n. b. Pools. *f* 320; 133 ℔ o. Gron. *f* 280; 128 ℔ Kub. *f* 250.

Rogge in een doen; 128 ℔ Ancl. *f* 153; 119 ℔ Odessa *f* 134; 117 ℔ Gedroogde *f* 132; 118 ℔ o. Pruiss *f* 135; 120 ℔ Deens, *f* 123.

Garst, Haver en *Boekweit* zonder handel.

Op 9 vaten Olie in April ck. 62; Nov. 64 £vl. *Lijnzaad* een doen; Libausch 111 ℔ *f* 240. *Raapolie* op 6/w. 41½; Vliegend *f* 40½; Sept. *f* 36½; Oct. *f* 36⅝; Nov. *f* 36¾; Dec. *f* 36¾. *Lijnolie* op 6/w. *f* 28½; Vliegend *f* 27½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 40. *Raapkoeken* *f* 56, 60. *Lijnkoeken* *f* 8, 10.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		6 JUNIJ 4½ u. gebl.	8 JUNIJ 4½ u.		gebl
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	48 5/16	48 13/16	a 48 15/16	48 15/16
Dito Dito	3	57 9/16	57½		
Dito Dito op resc.	3				
Dito Dito	4	75⅝	75⅝		
O. I. Leening	4				
Amortis. Syndic.	3½	77¾			
Handel-Maatschappij	4½				
Haarlemmermeer	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	76	76¼		
Aand. Holl. S. M.					
BELGIE,	4½				
Dito	2½	41⅜			
Dito bij Rotschild	2½	41 3/16	41⅜	41⅞	
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	11⅞	11 11/16	11¾	11 11/16
Dito Dito van 510 £	5	11⅞	11 11/16	11 13/16	11¾
Dito bij Dito onb. st.	5		11⅜	11½	
Dito	3	33⅝			
Dito Binnenl. à 6 m.	3	23¾	23 9/16	23⅝	23 9/16
Coupons Ardoins		8⅛	7 11/16	7 13/16	
Passive					
Fransche Uitgest.					
PORTUGAL, te Londen	3	27 3/16	27⅝	27 9/16	27⅝
Dito Dito	4	28⅜	28 5/16	28¼	28 5/16
Dito Ex Coupon					
Dito Dito					
Dito Binnenl. à 1 Conto	5				
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	1.0⅞	100½		
Dito Dito 1828 en 1829	5		100½		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5		88		
Dito bij Hope	4	80⅝			
Dito bij Stieglitz en C°.	4	80¼	80⅛	80⅜	
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van Dito	6				
POLEN, Certific.	4				
Dito Aand. met Loten fl 300	f				
Dito Dito fl 500					
AMERIKA, Phil. Bank	6 pCt.				
Dito Bank-Actiën					

Oost., Met. 5 pc. 67¾, 68¾; 2½ pc. 35¾, 36⅜; Fransche 3 pc. 48½, ¾; Napels, Cert. bij L. en B. 76⅜; Braz. 1843 79⅝; Mexico 25, ¼; Peru 4 pc. 51¾, 52¼, 51¾; Venez. 23⅝.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56¼; Zigt Parijs 56⅝; 2/m. Londen 11,95; Zigt Londen 12,02½; 2/m. Hamburg 34¾; Zigt Hamburg 34⅞; 3/m Lissabon 41½; 3/m. Porto 41½; 2/m. Petersburg 1,76.

BUITENLANDSCHE EFFECTEN.

PARIJS, 6 Junij. Fr. 3 pc. 52,45; 4 pc. —,—; 5 pc. 81,60; 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Act. 2190,—; Belg. 1840, 5 pc. 89; 1842, 5 pc. 89; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Nap. 5 pc. —,—; Spanje 3 pc. Binnenl. 24⅜; 3 pc. Buitenl. 34 9/16; 5 pc. Act. Rente —; Piem Leen. —,—; Passive —; Rom. leen. 67¼.

MADRID, 1 Junij. Act. Sch. 3 pc. 24¾; id. 5 pc. 10⅛; Uitgest. Sch. 3⅞; Coupons 5¼; Pass. Buit. Sch. —.

LONDEN, 6 Junij. Cons. op tijd 91⅝ a 91¾; Braz. 77 a 78; 1829/39 76 a 77, Ecuad. 3½ a 3¾; Ven. 22 a 24; Uitg. 6 a 7; Gren. 16 a 17; Uitg. 3¼ a 3½; Denem. 3 pc. 65 a 66; Holl. 2½ pc. 49 a 49½; id. 4 pc. 75¾ a 76¼; Mexico 26½ a 26¾, Peru 4 pc. 52 a 53; Port. 4 pc. 27½ a 28½; 3 pc. 26½ a 27½; 5 pc. —a—; Rusl. 1822, 5 pc. 101½ a 102½; Spanje 5 pc. 16½ a 17; id. 3 pc. 33 a 33½; id. Passive 3¼ a 3⅜.

WEENEN, 4 Junij. Met. 5 pc. 89½; id. 4 pc. 71; 2½ pc. 47; Bank-Act. 1130; Lot. fl. 250, 90½; id. fl. 500, 149.

BERLIJN, 6 Junij. Schuldbr. 3½ pc. 78; Loten 100; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 83; Pools. 4 pc. 66¾; Loten fl. 200, 89¼; id. fl. 300, 97; id. fl. 500, 71.

HAMBURG, 5 Junij. Rusl. Engels. leening 98¾, Cert. bij Stiegl. 4 pc. 79; Spanje, Ard. 5 pc. 10; id. Binnenl. 3 pc. 22⅝.

FRANKFORT, 6 Junij. Met. 5 pc. 71½; 4 pc. 57, 2½ pc. 38½; Bank-Actien 1060; Darmst. Lot. fl. 50, 69; id. fl. 25, 21; Badensche Lot. fl. 50, 46⅜; id. fl. 35, 25⅝, Nassaus. 20⅛; Holl. 2½ pc 49½; W. S. 4 pc. 77; Sijndic. 3½ pc. 78.

ADVERTENTIEN.

(Ondertrouwd: J. G. DE MOL,
Weduwenaar van A. J. VAN DER BEEK
en
H. DE NON.
AMSTERDAM, 7 Junij 1849.
Eenige kennisgeving. (1360)

Iemand van de R. C. Godsdienst, verscheidene jaren aan een voornaam R. C. INSTITUUT als **SECONDANT** werkzaam zijnde, in het geven van onderrigt in de Fransche en Hollandsche talen, benevens in die vakken van onderwijs, welke op eene lagere school behandeld worden, wenschte, tegen Augustus of September eerstkomende van betrekking te veranderen. Zoowel van gedrag als bekwaamheden, kunnen de gunstigste berigten geleverd worden. Brieven *franco*, onder Lett. *E*. bij den Heer J. G. MEIJER, Boekhandelaar te Arnhem. (1361)

(1364) Bij eene WEDUWE van de R. C. Godsdienst, wonende in eene der aangenaamste steden van Gelderland, biedt zich de gelegenheid aan ter inwoning voor eene **DAME,** met of zonder kost. Ook zoude men niet ongenegen zijn om aan een of twee ouderlooze kinderen eene fatsoenlijke opvoeding te geven. — Men gelieve zich *franco* te adresseren, onder Lett. A. Z. bij den Uitgever dezer Courant.

ONDERWIJS.

De ONDERGETEEKENDE besloten hebbende, in overeenstemming met den Rector, om, uithoofde der menigvuldige aanvragen, ook ten zijnen huize de gelegenheid ter plaatsing open te stellen voor **JONGE LIEDEN,** die zouden wenschen aan het *Gymnasium te dezer stede*, zich tot hoogere studien voor te bereiden, zoo neemt hij de vrijheid, dit ter kennis te brengen van Ouders en Voogden van de *R. C. Godsdienst.*

Reflecteerenden worden verzocht zich ter nadere informatie, liefst vóór ultimo Julij aanstaande, *franco* te vervoegen bij den ondergeteekende.

BREDA, 1 Junij 1849. H. J. AERNOUT, *Conrector.*
(1345) Phil. Theor. Mag. Litt. Hum. Doctor

FABRIEK VAN KERK-ORNAMENTEN.

Vincent-Duprez, fils.

Rue de la Grande Chaussée, 33, *à Lille.*

VINCENT-DUPREZ, FILS te *Rijssel*, heeft de eer de EE. HH. Geestelijken te informeren dat hij binnen kort het genoegen zal hebben zijne dienstaanbiedingen te komen hernieuwen van alles wat tot zijn fabrikaat en voortbrengselen van Kerk-Ornamenten betrekking heeft, terwijl hij de EE. HH. Geestelijken tevens beleefdelijk verzoekt om hunne orders, voor dewelke de naauwkeurigste zorg zal gedragen worden, wel voor hem te willen bewaren.

Hij berigt tevens dat de Heer **T. IMPENS** opgehouden heeft zijnen reiziger en aan zijn huis verbonden te zijn.

RIJSSEL, den 1 Junij 1849. (1362)

(1363) De Ondergeteekende heeft de eer aan Heeren Geestelijken ter kennis te brengen, dat hij het handelshuis des Heeren VINCENT DUPREZ te *Rijssel*, welks belangen hij, als zaakgelastigde gedurende verscheidene jaren heeft waargenomen, thans niet meer bedient, maar voor **KERKORNAMENTEN** en **PARIJSCHE ARTIKELEN** eene associatie heeft aangegaan met den Heer G. VAN BOMMEL, onder de firma van G. VAN BOMMEL en IMPENS, zullende het kantoor gevestigd zijn te Rotterdam, in den Houttuin.

ROTTERDAM, 8 Junij 1849. T. IMPENS.

(1359) J. J. ARKESTEYN en ZOON, Boekhandelaren te 's Hertogenbosch, hebben ter Inteekening verzonden:

Prospectus voor een werk getiteld: **KATHOLIJKE STEMMEN OVER DE EVANGELIEN DER ZON- en FEESTDAGEN DES KERKELIJKEN JAARS.**

VOORWAARDEN.

Wekelijks verschijnt een vel druks van ongeveer 16 bladz. gr. in 8vo, bevattende eene Preek, zullende 52 vellen een deel uitmaken, waarbij op het einde van het jaar Titel, Inhoud en Omslag gratis geleverd worden.

De Prijs is *Franco per post* *f* 5. —

Men teekent in voor niet minder dan een jaar.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.